

Handläggare
Maria Blomberg
Administrativ chef
Kommunledningsförvaltningen
maria.blomberg@tranas.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Prövning om verksamheten i de hel- och delägda aktiebolagen är förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna 2025

Förvaltningens förslag till beslut

- att** verksamheten som Tranås Energi AB med dotterbolag har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,
- att** verksamheten som AB Tranås bostäder med dotterbolag har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,
- att** verksamheten som Tranås Stadshus AB har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna, samt
- att** verksamheten som Östanå Parken AB har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska ha löpande uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala aktiebolag. Utöver detta har kommunstyrelsen en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen. Det innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut för varje bolag ska pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att verksamheten som respektive bolag i fråga har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala

befogenheterna.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen, KL, ska kommunstyrelsen ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs i kommunens bolag. Utöver löpande uppsikt, enligt KL 6 kap 1 §, har kommunstyrelsen, enligt 6 kap 9 §, en förstärkt uppsiktsplikt som innebär att kommunstyrelsen i årligt beslut, för varje helägt kommunalt bolag, ska pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens uppsikt av de kommunala bolagen har bedrivits löpande under året. I huvudsak utövas uppsiktsplikten inom ramen för kommunens styrmodells planerings- och uppföljningsprocesser. I samtliga uppföljningar görs en bedömning av det ekonomiska utfallet. I uppföljning 3 per augusti (delårsboks slut) och vid årsredovisningen görs utöver ekonomin även en bedömning av hur väl bolagen uppfyller sitt grunduppdrag gentemot kommuninvånarna. I årsbokslutet har uppföljning skett av bolagens ekonomi, verksamhet och efterlevnad av ägardirektiv.

Bolagens rapportering

Samtliga rörelsedrivande kommunala bolag samt moderbolaget Tranås Stadshus AB har för 2025 upprättat en bolagsstyrningsrapport. Bolagen har även i samband med ägardialog avrapporterat utfall för 2025. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur de efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, mål, uppdrag och intern kontroll. Bolagen har rapporterat att de bedriver sin verksamhet i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivets beskrivning av föremålet för och inriktningen på bolagets verksamhet.

Tranås Energi AB har ett avkastningskrav på 9 procent av eget kapital och ett soliditetskrav på 20 procent. Bolaget har vid ägardialog med Tranås Stadshus AB 2026-02-23 samt i sin bolagsstyrningsrapport rapporterat en avvikelse från ägardirektivet när det gäller avkastningskravet. 2025 uppgick avkastningen till -0,5 procent till följd av ett resultat på -1 mkr mot budgeterat resultat på +17 mkr. Soliditeten uppgick till 21,1 procent.

AB Tranås bostäder har ett avkastningskrav på eget kapital på 2 procent och ett soliditetskrav på 16 procent. Soliditetskravet har inte uppnåtts för 2025 då nivån blev 11,2 procent. Denna avvikelse från ägardirektivet har bolaget redogjort för i ägardialog med Tranås Stadshus AB 2026-02-23. Avkastning på eget kapital uppgick till 3 procent.

Med anledning av avvikelserna har Tranås Stadshus AB för avsikt att följa bolagens ekonomiska utveckling i flera ägardialoger under året.

Östanå Parken AB bedriver inte någon rörelseverksamhet och har därför inte upprättat någon bolagsstyrningsrapport.

Lekmannarevisorernas granskning

Lekmannarevisorerna har genomfört granskningsinsatser under året och avlämnat granskningsrapporter för respektive bolag. Lekmannarevisorerna har inte avrapporterat några avvikelser eller gjort några väsentliga noteringar, varken löpande under året eller i samband med granskningen av årsbokslutet.

I granskningsrapporterna uppger lekmannarevisorerna att de sammantaget bedömer att samtliga bolags verksamheter har skötts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Bolagens bolagsstyrningsrapporter och lekmannarevisorernas granskningsrapporter utgör tillsammans med den löpande uppsikten under året ett stöd och underlag för kommunstyrelsens beslut. Utifrån de uppföljningar och granskningar som skett av Tranås kommuns helägda bolag är bedömningen att verksamheten som bedrivits i de kommunala bolagen har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2026-03-13

Tranås Stadshus AB:s beslut 2026-03-03

Tranås Stadshus AB:s rapport – Sammanställning av bolagsstyrningsrapporter

Tranås Stadshus AB:s bolagsstyrningsrapport 2025

Tranås Energi AB:s bolagsstyrningsrapport 2025

AB Tranås bostäders bolagsstyrningsrapport 2025

Beslutet skickas till

Diariet

Tranås Stadshus AB

Tranås Energi AB

AB Tranås bostäder

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Maria Blomberg
Administrativ chef